

УЛАДЫСЛАЎ ГАЛУБОК

~~М. Касцюковіч~~

М. Касцюковіч

(Біяграфічны нарыс першага беларускага народнага артыста)

Дзед Уладыслава Язэпавіча Голуба, Тамаш, жыў стала ў в. Галубох б. Віленскай губ., каля ст. Вуша, што перад Маладэчнам. Тамаш з сваім братам прымалі ўдзел у паўстаньні 1863 г. на баку бядняцкага сялянства. Пасьля прыдушэньня паўстаньня царскай Расіяй, для таго, каб схаваць канцы свайго ўдзелу ў ім, Тамаш з сваім братам шмат год ганялі платы і не аднойчы бывалі заганіцай. Урэшце, яны пераехалі ў Барысаўшчыну, дзе яшчэ значны час хаваліся, а пазьней пасяліліся—дзедаў брат у в. Наўсалода б. Барысаўскага пав., а сам дзед Тамаш—у г. Барысаве.

Тамаш Голуб меў у Барысаве пляц і хату і жыў гаспадаром-мешчанінам. Быў жанаты два разы і меў аднаго сына Язэпа ад першай жонкі з дробна-шляхоцкай сям'і. Памёр Тамаш у Барысаве ў 1889 годзе, маючы каля 50 год.

Сярод здольных асоб Галубковага роду трэба адзначыць блізкага Тамашовага сваяка Флёрыяна Ржавускага. Ён збіраў вусную народную творчасць, быў здольным да пісьменства і шмат пісаў. Будучы вандроўным бесхадінцам, усё гэта насіў з сабой з месца на месца. Таму пасля сьмерці яго зборы і творы дзесь загінулі. Прабабка Уладыслава Галубка паходзіла з дробнай шляхты, як і бабка, і была вельмі развітой кабецінай, дажыўшай амаль да 100 год.

Уладыславаў бацька, Язэп Тамашавіч, нарадзіўся ў гор. Барысаве, дзе і скончыў гарадзкую школу. Скончыўшы апошнюю, Язэп паехаў у гор. Лібаву. Там ён служыў кваліфікаваным рабочым. Маючы каля 20 год, пераехаў на службу ў Менск, на чыгунку. Езьдзіў памочнікам машыністага, а пасля быў прызначаны машыністым на вадакачку на ст. Вуша. Пазьней быў перамешчаны на такую-ж працу на ст. Лясная, пад Баранавічы. Адсюль ён перавёўся ў Менск майстрам сьлясарнай справы. У Менску ён служыў сьлесарам да дня сьмерці—7 кастрычніка 1895 году, калі ён у часе звароту са службы дадому быў забіты злачынцамі рэвольвэрнымі стрэламі.

Язэп Тамашавіч быў вельмі здольны чалавек, меў цвёрдую волю і моцную памяць ды лічыўся строгім аўторытэтам у сям'і, якому ўсе падпарадкаваліся. Ведаў беларускую, расійскую і польскую мовы, але заўсёды гаварыў па-беларуску. Чытаў кнігі з мясцовых бібліотэк. Маючы

каля 20 год, Язэп пабраўся з Галінай Уладыславаўнай Рэут з дробна-шляхоцкай сялянскай сям'і з засьценку Дразы на Барысаўшчыне.

Галіна Рэут-Галубок малапісьменная, але вельмі разьвітая. Добра пяе беларускія народныя песьні, якія ад яе часта запісвалі. Падобна мужу, ведае беларускую, расійскую і польскую мовы, але гаворыць выключна па-беларуску. Як і ўся яе радня ў мінулым, так і яна слыне выдатнай варажбіткай на картах. Пасьля сьмерці мужа выгадавала ўсіх шасьцёра дзяцей: Уладыслава, Ёвана, Леонарда, Станіслава, Браніслава і Зосю, якія ўсе і цяпер жывуць, апрача Ёвана. Апошняга белапалякі замучылі ў Берасьці ў дэфэнзыве за тое, што ў часе Кастрычнікавае рэвалюцыі быў камісарам. Уладыслававай матцы было вельмі цяжка гадаваць дзяцей і ёй нічога не памагло тое, што забойца мужа быў сасланы на 12 год у катаргу.

Уладыслаў Галубок быў першым сынам у бацькоў. Ён нарадзіўся на ст. Лясной 3 мая 1882 году па ст. ст. Калі Ўладыславу было каля году, бацькі яго пераехалі ў Менск. У сям'і жыла Ўладыславава прабабка, якая асабліва шчыра даглядала свайго праўнука.

Першыя крокі ў навучаньні былі зроблены Ўладыславам дома. Вучыла нейкая нанятая паненка Ліза, вельмі суровая. Пачаў вучыцца на расійскай мове, хоць у сям'і заўсёды гаварылі па-беларуску.

Калі Ўладыславу было каля 6—7 год, яго аддалі вучыцца ў Менскае другое прыходзкае вучылішча, дзе на ўсе тры групы быў толькі адзін настаўнік Уладзімер Ярмаловіч. Вучыў ён вельмі добра, асабліва прыгожаму пісьму, і быў здольным сьпеваком. У яго хоры пеў і Ўладыслаў каля 2—3 год. За тры гады навучаньня ў школе Ўладыслаў атрымаў ўсё, што ў ёй можна было атрымаць. Найбольш яго цікавіла гісторыя і географія, але ён рабіў добрыя посьпехі і ў іншых навук, аб чым сьведчаць наступныя:

С в ъ д ѣ н і я

объ успѣхах и поведеніи ученика II отд. 2-го Минскаго приходскаго училища
ГОЛУБЕВА Владислава за 1891/92 учебный годъ.

Закон Божій		Русскій языкъ		Славянскій языкъ		Арифметика		Исторія		Географія		Чисто-писаніе		Пьніе		Поведеніе		Замѣчанія
Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	
"	"	4	4	4	4	5	3	"	"	"	"	3	4	"	"	5	"	

Перевод. во
2-й классъ.
Явиться 16
августа

Учитель 2-го Минскаго приходскаго училища

В. Ярмоловичъ.

Подпись родителей. Читал Иосиф Голубев.

Яшчэ з большымі поспехамі Ўладыслаў Галубок скончыў гэту школу. Гэта пацвярджаюць новыя

С в ъ д ѣ н і я

объ успѣхахъ и поведеніи ученика III отд. 2-го Минскаго приходскаго училища
ГОЛУБЕВА Владислава за 1892/93 учебн. годъ

Закон Божій		Русскій языкъ		Славянскій языкъ		Арифметика		Исторія		Географія		Чисто-писаніе		Пѣніе		Поведеніе		Замѣчанія
Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	Год.	Экз.	
	5		5		5		4		4		4		5		4		5	

Окончилъ курс ученія

Учитель 2-го Минскаго приходскаго училища

В. Ярмоловичъ.

Подпись родителей.

У гэты час любіў гуляць у бабкі і гуляў віртуозна, так, што з ім баяліся гуляць—усёроўна (зараней вядома) абыграе. Гулялі пераважна дзеці рабочых і дробных чыноўнікаў з чыгункі. Прыяцелямі Ўладыслава былі хлопцы. Дзяўчат ён саромеўся і чураўся іх.

Па-за навучаньнем у школе малы Ўладыслаў любіў маляваць. Свае малюнкі дэманстраваў у знаёмых па хатах. Ужо тады знаходзілі ў яго здольнасьці да маляваньня.

Гады са два Ўладыслаў любіў гарэлку, часамі проста з хлебам, а пасля зьненавідзеў яе.

Пасья пачатковай школы, Уладыслаў быў адданы ў першае Менскае гарадзкое вучылішча, дзе з поспехам правучыўся толькі два гады. З прычыны сьмерці бацькі сям'я апынулася ў надзвычайна цяжкіх матэрыяльных умовах і Ўладыславу прышлося школу кінучь і пачаць зарабляць выгрузкай дроў з вагонаў на ст. Менск.

У другой школе, як і ў першай, Уладыслаў любіў пісаць школьныя ўкладаньні і захапляўся імі. Даваліся яны яму дужа лёгка.

Амаль з 10 год прымаў актыўны ўдзел, як актор і бутафор, у прадстаўленьнях „Трох каралёў“, „Зьвязды“ і г. д., і т. п. Рэпэтыцыі гэтых народных п'ес і падрыхтоўка да іх цягнулася з месяца а то і больш і ўвесь гэты час Уладыслаў толькі і жыў гэтым сваім тэатрам. З валачобнікамі не хадзіў і гэтага ня любіў.

Маючы год 13—14, захапляўся танцамі цыганят і аддаваў апошнія грошы на цукеркі ім, каб яны танцавалі, а ён мог любавання.

Год з 12-ці пачаў чытаць мастацкую літаратуру і захапляўся Гогалем і Горкім.

Амаль ад 13 да 15 год дасканала гуляў на більярдзе і лічыўся спецыялістам, як раней па гульні ў бабкі.

Бадай на 15 годзе першы раз у жыцці ўбачыў „сапраўдны“ тэатр. Ставілася „Нешчаснае коханьне“, ігралі Занковэцька і Манько. П'еса была ўспрынята, як сапраўднасьць, і пакінула надзвычайна моцны след на вельмі доўгі час. Уладыслаў з поўгода хадзіў сам ня свой і лічыў, што людзі сьцэны—найшчаслівейшыя людзі.

З 14 да 20 год Уладыслаў Язэпавіч захапляўся музыкай на гармоніку, а гады са два—ад дваццацігадовага ўзросту—атлетыкай і быў членам спортыўна-гімнастычнага таварыства „Сокал“.

Першае любоўнае захапленне Уладыслава Язэпавіча застала яго пятнаццацігадовым хлопцам. З гэтага часу ён трохі падняў вочы на дзяўчат і шукаў знаёмства з людзьмі з больш культурных, адукаваных колаў.

Атрымаўшы ад бацькоў добрае здароўе ды ад бацькі ўпартую волю і памяць і ад прабабкі і маткі здаровую фантазію, Уладыслаў Язэпавіч перажыў усе гэтыя захапленні і захаваў і развіў асноўныя свае здольнасьці—літаратурна-драматычную, акторскую, музычную і мастацкую. Ён вынес апошнія і праз сваё нялёгкае службовае жыццё.

У 1896 годзе Уладыслаў Язэпавіч паступіў прыказчыкам у гастронамічны магазын Стараневіча па б. Захараўскай вул. ў Менску. Але за нейкую правіннасьць Стараневіч аднойчы ўдарыў Галубка па твары. У адказ Уладыслаў Язэпавіч пусьціў у гаспадара бутэлькай і назаўсёды пакінуў магазын. У 1897 годзе Галубок паступіў на чыгунку сьпісчыкам вагонаў з заробкам 6 руб. у месяц. А далей ён працаваў на наступных пасадах: з 15 лістапада 1899 году—сьлесарам дэпо Менск з адкамандыраваньнем у кантору; з 1 красавіка 1902 году—штатным канторшчыкам; з 1 студзеня 1917 году—старшым канторшчыкам; з 1 студзеня 1919 году—старшым рахункаводам; з 16 сакавіка 1919 году—загадчыкам агульнага аддзелу ўправы заходніх чыгунак у Менску; з 1920 году—загадчыкам мастацкага аддзелу ў Народным камісарыяце асьветы, выхавальнікам у дзіцячым доме, у політасьветных установах і г. д., працуючы ўжо і з сваёй трупай; з 1925 году—кіраўніком сваёй трупы—Беларускага дзяржаўнага вандроўнага тэатру.

Служачы, Уладыслаў Язэпавіч у 1906 годзе здаў экзамін за курс першага Менскага гарадзкага вучылішча. На гэтым яго агульная адукацыя канчаткова падмянілася самаадукацыяй. Амаль таксама сталася і ў іншых галінах навучаньня.

З 1906 да 1908 году Уладыслаў Язэпавіч вучыўся духовай музыцы на барытоне і трамбоне, у спецыяльнага настаўніка Валенкі, якому плаціў 5—6 руб. у месяц. Іграў у оркестры Менскага добраахвотнага пажарнага таварыства. З гадоў 14 да 21 вучыўся іграць на гармоніку

ў былога марака Ціта. Проста прападаў за музыкай. Ціт—быў геніяльны гармоністы і бадай такі-ж геніяльны п'яніца, але разьвіты і мастак свае справы. Таму ён меў значны ўплыў на свайго вучня. Цітам скончылася Галубкова гармонікавая навука і далей ён удасканалваўся ў гэтай галіне самавукам.

Маючы год 9—10, Уладыслаў сур'ёзна ўзяўся вучыцца рысаваць алоўкам, але ў школе настаўнік маляваньня ніякага добрага ўплыву на яго не зрабіў. У 1901—1902 годзе пачаў маляваць фарбамі. Ня было за што купляць матэрыялаў, але Галубок перамагаў усё. У Менску мастацкай школы ня было. Таму Галубок паступіў у навуку да мастака Пракоф'ева. Той вучыў яго капіраваць. Глядзець, як сам малюе, Пракоф'еў Галубку не дазваляў. Калі апошні набыў дасканаласьць у копіраваньні і абмежаваны Пракоф'еў убачыў, што вучань можа абагнаць настаўніка, адносіны іх зусім разладзіліся. Галубок працягваў вучыцца самавукам дома. Ём зацікавіліся Менскія мастакі—Сухоўскі і Ярэменка. Да іх Уладыслаў Язэпавіч хадзіў вучыцца мастацтву з 1908 да 1912 году. І Ярэменка, і Сухоўскі былі скончыўшы акадэмію мастацтва. Апрача таго, былі вельмі здольнымі. Таму яны вучылі Галубка мастацтву толькі з натуры, не перашкаджалі вучыцца з таго, як яны самі працуюць і г. д. Яны таксама як і Ціт, зрабілі добры ўплыў на Ўладыслава Язэпавіча. Пасьля іх ён працягваў удасканалвацца ў мастацтве дома. Шмат ён атрымліваў ад наведваньня Маскоўскіх і Пецяярбурскіх мастацкіх выставак і музэяў, куды ён мог часта езьдзіць, маючы бясплатны білет ад чыгункі.

Тут яшчэ можна адзначыць захапленьне Галубка політычнай мэмуарнай літаратурай і політычнай чыннасьцю. Галубок пэўны час працаваў у падпольным гуртку чыгуначнікаў пад кіраўніцтвам інжынэра Грыгор'ева.

15 красавіка 1904 году Ўладыслаў Язэпавіч пабраўся з Ядвігай Аляксандраўнай Петрашкевіч з Менску, швачкай, дачкой беднага служачага, з якой пазнаёміўся ў 1901 годзе. Цяпер Уладыслаў Язэпавіч мае трох сыноў і тры дачкі. Першы год жыцьця пасьля вясельля быў асабліва інтэнсыўным у мастацкай працы Ўладыслава Язэпавіча. Наогул з гэтага часу яго жыцьцё крыху палепшала, бо сям'я маткі крыху сама стала на ногі. Сьмерць бацькі—незапомны цяжкі момант у жыцьці Ўладыслава Язэпавіча, які выклікаў даволі доўгую боязьню нябожчыкаў, асабліва вісельнікаў, зарэзаных і г. д., і т. п., крыху адышла ў мінулае. Уражлівасьць паспакайнела. Зьявіліся новыя клопаты па сваёй сям'і.

Галубок заўсёды жыў у Менску і на доўгі час нікуды не выяжджаў. У падарожжах быў на Украіне (асабліва—Харкаў), у Крыме, на Каўказе, у Заходняй Беларусі (асабліва—Вільня), а з 1922 году—аб'ехаў амаль усе куткі сучаснай БССР.

Літаратурныя творы Ўладыслаў Галубок пачаў пісаць па-расійску амаль з 1900 году. Яны нідзе не друкаваліся. Уладыслаў Язэпавіч сам іх чытаў знаёмым, на вячорках і г. д. Па-беларуску пачаў пісаць

з 1906 году, захапіўшыся чытаньнем беларускай літаратуры. Першым было апавяданьне „На вяселье“, надрукаванае ў „Нашай Ніве“ пад псеўдонімам „Сымонка“. Пасьля Ўладыслаў Язэпавіч заўсёды падпісваўся—„У. Галубок“. Першым вершам была „Забытая хатка“, таксама зьмешчаная ў „Нашай Ніве“. Першым драматычным творам зьявіліся „Пісаравы імяніны“, пастаўленыя ў 1917 годзе; другім—„Апошнія спатканьне“ (1917) і трэцім—„Бязьвінная кроў“ (1918). У друку першым зьявілася „Апошнія спатканьне“.

Значны ўплыў на нацыянальнае самаўсьведамленьне Галубка зрабіў Альбэрт Паўловіч, таварыш з маленства. Так што „Наша Ніва“ толькі ўзмацавала Ўладыслава Язэпавіча ў творчасьці па-беларуску. Наогул, Галубок асабіста знаёмы з усімі беларускімі пісьменьнікамі ад Л. Гмырака і Ё. Буйніцкага да ўсіх сёньнешніх сучасьнікаў. У 1926-27 годзе Галубок быў членам усебеларускага аб'яднаньня поэтаў і пісьменьнікаў „Маладняк“, а з 1927 году зьяўляецца членам беларускага літаратурна-мастацкага аб'яднаньня „Полымя“.

Друкаваўся Ўладыслаў Галубок у „Нашай Ніве“, „Вольнай Беларусі“, „Крыніцы“, „Лучыцы“, „Маладой Беларусі“ ды інш. і асобнымі выдавецтвамі—Грыневіча—„Апавяданьні“, Народнага камісарыяту асьветы—„Апошнія спатканьне“, „Маладняк“—„Пісаравы імяніны“, Дзяржаўнага выдавецтва—„Суд“, „Ганка“ і г. д. Свае выяўленча-мастацкія творы Галубок выстаўляў на другой усебеларускай мастацкай выстаўцы. Пра Галубкову чыннасьць, якую можна падзяліць на два кругабегі: 1908—1916 і з 1917 да сёнешняга дня, пісалася ў „Нашай Ніве“, „Маладой Беларусі“, „Вольнай Беларусі“, „Крыніцы“, „Узвышшы“, „Савецкай Беларусі“ ды інш. пэрыодычных і непэрыодычных выданьнях.

У сваёй творчасьці Ўладыслаў Язэпавіч у значнай меры карыстаецца аўтабіяграфічным матэрыялам. Асабліва багаты на апошні „Ганка“, якая звалася раней „Ні тая, ні другая“, „Госьць з катаргі“, „Бязьвінная кроў“ ды інш. Пры гэтым фэбульны матэрыял Галубок бярэ пераважна, калі не з асабістага жыцьця, дык з навакольных здарэньняў і вусных апавяданьняў людзей. Дзякуючы гэтай вялізнай ролі асабістых нагляданьняў, як крыніц свае творчасьці, і непасрэднаму адлюстраваньню іх у апошніх, у творах Уладыслава Язэпавіча пераважае быт, а не псыхалёгічныя перажываньні, філёзофскія разважаньні і да т. п. У політычным стасунку Ўладыслаў Язэпавіч стаўся шчырым і адданым доўлідам свае галіны ў агульным соцыялістычным будаўніцтве краіны. Стылем яму асабліва спадабаўся Мольер. Ні разу не змяніўшы сваіх прынцыпаў адносна крыніц свае творчасьці, ён увесь час застаецца рэалістам і будзе свой тэатр рэалістычным. Ён лічыць, што мастацтва заклікана прасякнуць сьветам цемру і таму павінна быць зразумелым шырокім масам, г. зн. рэальным. Адсюль выцякае і тая ўвага Галубка, з якую ён адносіцца да формальна-мастацкай і соцыялёгічнай крытыкі, спалучанай разам. Адсюль і яго адмоўныя адносіны да розных „лефаў“—ды „ізмаў“, хоць ён сам і разу-

мее іх і, часамі, адчувае асалоду ад іх твораў. Найбольш каштоўным ён, напрыклад, лічыць творы расійскага пісьменніка М. Горкага.

Зноў-жа, орыентуючыся на свайго гледача, пераважна селяніна і рабочага, Галубок аддае перавагу мэлёдраме, бо яна найлягчэй успрымаецца гледачом сёнешняга дня. Пішучы свае творы выключна для сцэны, Галубок з замілаваньнем карыстаецца прыёмам супроцьстаўленьня („Ганка“ ды інш.). Найбольш удаюцца яму, як ён кажа, масавыя сцэнкі ды характары з цвёрдай воляй, прычым ён паказвае амаль заўсёды толькі тыповае, а не індывідуальнае. Грамадзка-політычнае і психолёгічнае асьвятленьне зьяваў у творах Уладыслава Язэпавіча амаль цалкам адлюстроўвае яго сьветапогляд.

Усе галіны соцыялістычнага будаўніцтва павінны быць ваяўнічымі,— лічыць Галубок. Таму ў сваіх творах ён не адмаўляецца праводзіць тэндэнцыі, якіх вымагае штодзённая праца грамады. Пры гэтым Уладыслаў Язэпавіч мае дасканалы пачуцьцё меры. Ранейшыя яго творы, напрыклад, былі па форме больш агітацыйнымі, чым апошнія. Найбольш удалымі сваімі творамі Уладыслаў Язэпавіч сам лічыць „Ганку“, „Пана Сурынту“ і „Плытагонаў“. Калі ўжо гаварыць пра Галубковыя погляды, то трэба адзначыць, што ён канстатуе (так яно на справе і ёсьць), што належнай крытыкі яго творчасці яшчэ ніхто ня даў.

Спыняючыся на психолёгічным баку творчасці Уладыслава Язэпавіча, трэба адзначыць наступнае. Ужо, як толькі пачаў пісаць свае першыя творы па-беларуску, ён адчуў, што пісаньне па-беларуску даецца яму непараўнальна лягчэй, чым па-расійску. Прымушалі пісаць заўсёды якія-небудзь ідэёвыя меркаваньні, бо належнай платы за сваю працу Галубок ніколі ня меў і ня мог спадзявацца мець. Першымі ацанілі творчасць Галубка Ўласаў, Паўловіч і Ластоўскі і за іх добрую ацэнку і дапамогу ён застаўся ім вельмі ўдзячны. Слабасць першых сваіх твораў па-расійску і некаторых вершаў па-беларуску Галубок сам прызнае. І наадварот—першыя апавяданьні па-беларуску лічыць каштоўнымі і добрымі. Пасланыя ў „Нашу Ніву“ ў свой час па пошце, яны адразу-ж былі там надрукаваны.

Свае творы Уладыслаў Язэпавіч піша сам алоўкам, а непатрэбнае закрэсьлівае пэндзлем з атрамантам, каб не перашкаджала. Пры гэтым заўсёды піша начыста, а пасья правіць і правіць можа без канца, бывае, што так атрымліваецца да 40 чарнякоў. Звычайна хуткае пісаньне твору пры бесьперашкоднай працы амаль ня мае перапынкаў для абдумліваньня, бо і так трудна пасьпець запісваць. З другога боку—Галубок піша пераважна не тады, калі прыходзіць творчы момант, а калі ёсьць час. Пры гэтым шум у хаце або падобнае яму не перашкаджае ды лепш выходзіць тады, калі ён чым-небудзь раззлаваны, нэрвовы і да т. п. Наадварот—калі спакойны, то горш выходзіць. „Бабы ліхадзейкі“ амаль набела напісаны ў чарзе ў коопэратыве. Алоўка ды паперы або асадкі, атраманту, паперы ды прэспап'е даволі Галубку, каб адчуваць сябе

ў добрых умовах працы. Ня толькі ў часе працы, але і наогул, Галубок ня курыць і ня ўжывае спірытусовых напой. Шмат твораў напісаны ім у дарозе, у часе вандроўкі з трупай. Пара дня і году не адыгрывае ролі ў працы Ўладыслава Язэпавіча; лепей пішацца ў непагоду, калі вядома, што нікуды ісьці ня трэба.

Звычайна моцным імпульсам да працы служыць прагляд чужой п'есы. У такім разе Галубку хочацца пачаць пісаць сваю і па-свойму. А калі западзе думка ў галаву, то ён пры ўсякіх умовах будзе дамагацца яе аформіць. На конкурс Галубок толькі раз пісаў і гэтага ня любіць. Як сказана, ён піша выключна для свайго тэатру.

Толькі заведама злосная крытыка ўспрымаецца Галубком дражліва. А так ён адносіцца з увагай і пашанай да чужых думак і, калі згодзен з імі, то выпраўляе свае творы. Пастаноўкі сваіх твораў асабліва моцна заахвочваюць Галубка да далейшай працы і ўздываюць настрой. Бываюць хвіліны, што Галубка так пацягне да пісаньня, што ён кідае ўсё і пачынае пісаць. Часамі со-сну запісвае тэмы. Адноўчы яго хворага мучылі кашмары і ён напісаў „Мужычае шчасце“. Пры гэтым яму аднолькава даецца і пачатак, і сярэдзіна працы. Але бываюць выпадкі, што ён праз доўгі час дарабляў пачатак або канец да раней гатовай п'есы. Першы акт „Плытагонаў“ Галубок рэпэтыраваў з трупай, ня ведаючы, што з яго можа быць далей. У часе рэжысаваньня зьявіліся новыя ідэі і ён пачаў пісаць далей. І так цяпер гэта п'еса складаецца з пяціх актаў. Звычайна-ж Галубок піша па раней абдуманаму пляну.

У часе пісаньня наш аўтар перажывае амаль усё, што апісвае.

„Часамі шэпча штось з-за вуха, што адсюль вот,—кажа Ўладыслаў Язэпавіч,—пахаладзееш увесь, бо ўсё-ж бачыш... Спаць пасья не магу...“

Разам з тым, як казана, Галубок спісвае сваіх герояў з натуры, абмяркоўваючы іх учынкi, прычыны, што іх выклікалі і г. д. Кожная п'еса перапрацавана Галубком разы тры-чатыры. Пасья кожнай пастаноўкі ён уносіць тыя або іншыя змены, кіруючыся сваім уласным мастацкім успрыманьнем, якое і пхае на палешаньне данага твору. Пераробкі і змены твору лёгка даюцца, прычым часцей перарабляецца ўвесь твор, а не паасобныя месцы; больш выпраўляецца дзея і характары, а стыль амаль не чапаецца. У часе працы Ўладыслаў Язэпавіч заўсёды раіцца з сваімі дзецьмі—акторамі яго трупы і студэнтамі—бярэ на ўвагу іх парады, тэмы і працуе, пішучы часамі за адзін прысест да 20 старонак. „Бывае цяжкавата, пакуль увойдзеш у бег дзеі і ўзаемаадносiны асоб,—кажа Галубок,—а пасья толькі паспявай запісваць“.

Г Апрача памянёных Горкага ды Мольера, Галубку вельмі падабаецца Францішак Аляхновіч пабудовай п'ес і Колас ды Купала. З мастакоў—

Айвазоўскі, Шышкін, Левітан і Сероў. Увесь вольны час у вандроўках з трупай у 1927 і 1928 гг. Галубок аддаў мастацтву, варочаючыся і да гэтага віду свае творчасці. Пісаў алеем і сэпій. Пераважна краявіды. Наогул ён больш любіць краявіды. Партрэтаў пісаў мала, жанру—зусім ня пісаў.]

Зважаючы на асабліва каштоўную чыннасць Уладыслава Язэпавіча Галубка, як арганізатара, рэжысэра і артысты Беларускага дзяржаўнага вандроўнага тэатру, Савет народных камісараў пастанавіў надать яму годчасць Народнага артысты рэспублікі. Вось у наступныя разы нам і прыдзецца спыніцца на Ў. Галубку, як драматургу, акторы і музыцы, пісьменьніку і мастаку. Галубок — найусебаковы самародак з шырокіх гушчаў і цалкам заслужыў сваёй чыннасцю высокую годнасць.